DECLARACIÓN INSTITUCIONAL DA FEGAMP
QUE CHE DOE MÁIS?

25 de novembro de 2026- Día Internacional para a Eliminación da Violencia contra as Mulleres

Con motivo do 25 de Novembro, Día Internacional para a Eliminación da Violencia contra as Mulleres, dende a Federación Galega de Municipios e Provincias (FEGAMP), en representación do municipalismo galego, reafirmamos a nosa máis firme condena e rexeitamento de todas as formas de violencia machista que atentan contra a liberdade, a dignidade, a seguridade e a igualdade das mulleres.

Sempre, pero especialmente nesta data, lembramos ás mulleres vítimas de todas as expresións da violencia machista, as mulleres asasinadas, as que viven baixo a ameaza, o control ou o maltrato, e tamén as súas fillas e fillos, vítimas directas dunha violencia que deixa profundas consecuencias nas súas vidas. Lembramos, así mesmo, as familias e as persoas próximas ás vítimas, que sofren as consecuencias irreparables desta violencia.

As cifras oficiais reflicten a persistencia desta realidade e a necesidade de manter e reforzar as políticas públicas de prevención, protección e atención integral.

Segundo os datos provisionais da Delegación do Goberno contra a Violencia de Xénero consultados para a elaboración deste documento, a 27 de outubro de 2026, rexistrábanse en España 43 mulleres asasinadas polas súas parellas ou exparellas no que vai de ano, unha delas en Galicia, ademais de 3 menores tamén asasinados.

Estas cifras non poden quedar nunha estatística. Cada caso representa unha vida truncada, unha contorna familiar afectada e unha chamada de atención sobre a necesidade de reforzar a prevención, a detección temperá, a protección e a atención integral.

A erradicación da violencia machista require actuar sobre as súas causas: a desigualdade estrutural, os estereotipos sexistas, o control nas relacións afectivas e os discursos que minimizan ou xustifican a violencia. A prevención debe prestar especial atención á mocidade e ás novas formas de violencia dixital e sexual, promovendo relacións baseadas no respecto, no consentimento, na liberdade e no bo trato.

Dende a FEGAMP hai tempo que vimos promovendo a implicación das entidades locais na construción dunha sociedade galega máis igualitaria e libre de violencia machista, mediante iniciativas de sensibilización, colaboración institucional e promoción das políticas municipais de igualdade.

Recentemente impulsamos a iniciativa de sensibilización “Cambia de Bando”, pensada para implicar na prevención da violencia de xénero á mocidade desde unha perspectiva participativa, educativa e próxima.

Ao longo de 2025 e ata primeiros de 2026, “Cambia de Bando” percorreu distintos concellos galegos, contando coa colaboración alcaldes, alcaldesas, concelleiros, concelleiras, persoal de servizos municipais e de centros educativos, e sobre todo, e coa participación directa de mozas e mozos. A través de dinámicas participativas, recursos educativos e ferramentas como o cuestionario “Canto machismo tes”, a iniciativa procurou abrir espazos de reflexión sobre os estereotipos, os roles de xénero, os comportamentos machistas e as distintas formas nas que pode manifestarse a desigualdade.

A experiencia desenvolvida nos concellos permitiu, ademais, dar un paso máis: transformar esa actividade de sensibilización nunha oportunidade para coñecer mellor a realidade da mocidade participante. En breve publicaremos un informe que reúne, analiza e contextualiza as respostas obtidas ao longo do traballo de campo desenvolvido en dez municipios galegos.

A formación do persoal das administracións locais constitúe outra ferramenta fundamental. Neste sentido, a inclusión no Plan de Formación Continua de 2026 dunha acción específica de sensibilización e estratexias sobre a igualdade e a prevención da violencia de xénero contribúe a reforzar a preparación dos servizos públicos ante situacións que requiren unha intervención adecuada e coordinada.

Reafirmamos o compromiso municipalista que debe traducirse en actuacións continuadas, recursos suficientes e cooperación efectiva entre administracións. Os concellos, pola súa proximidade á cidadanía, somos esenciais na prevención, na detección de situacións de risco, na sensibilización social e na orientación cara aos servizos especializados.

Mais, a erradicación da violencia machista é unha responsabilidade compartida que require a implicación coordinada do Goberno de España, da Xunta de Galicia, das deputacións provinciais e dos concellos, xunto co sistema xudicial, as forzas e corpos de seguridade, os servizos sanitarios, os servizos sociais e as entidades especializadas.

As entidades locais precisamos contar con financiamento suficiente e estable, persoal cualificado, formación continua e protocolos de actuación que favorezan a detección temperá, a atención integral e a coordinación entre servizos.

Consideramos necesario reforzar a cooperación entre administracións, garantir a continuidade dos programas de prevención e atención e facilitar ás entidades locais ferramentas prácticas para o desenvolvemento das súas políticas de igualdade e para o aproveitamento eficaz dos recursos destinados a combater a violencia machista.

Así mesmo, resulta esencial incorporar a perspectiva de xénero ás políticas públicas municipais, promover a igualdade no ámbito laboral, fomentar a corresponsabilidade nos coidados e eliminar os estereotipos sexistas dos espazos públicos, culturais, deportivos e de participación cidadá.

O compromiso municipalista debe ser visible nos orzamentos, nos servizos, nas campañas de sensibilización, na contratación pública e en todas as decisións que contribúan a construír concellos máis seguros, igualitarios e libres de violencia.

Non hai igualdade real mentres persista a violencia machista.

Non pode haber neutralidade posible ante quen a exerce, a xustifica, a minimiza ou a nega.

Non se pode mirar para outro lado.

Que che doe máis?